

Jaarplan 2019 - Plantgezondheid

Verantwoorde Glastuinbouw:
morgen groeit vandaag

Bij Plantgezondheid is het van belang om zowel te werken aan de korte alsmede aan de lange termijn doelstellingen. De behoefte aan oplossingen voor de korte termijn staat de ambitie voor de lange termijn geregeld in de weg. Het wegvallen en ontbreken van passende oplossingen voor de kwalen van vandaag bedreigt vaker de continuïteit van teelten en bedrijven. Glastuinbouw Nederland zoekt binnen de steeds beperktere wettelijke bepalingen naar mogelijkheden om teelten te beschermen. Dat voortdurende zoeken stuit van buiten op veel onbegrip. Voor de leden is het urgent en heeft het maximaal draagvlak. Richting 2030 met landelijke ambities vraagt dit om heldere bestuurlijke keuzes.

Weerbare teelt

Weerbare planten en gewassen in robuust weerbare systemen zijn de basis voor plantgezondheid. Effectieve laag-risico middelen met lage milieulast ondersteunen de plant in een weerbaar systeem gecombineerd met biologische bestrijders. Ondernemers leren hoe ze in dergelijke systemen kunnen werken. Glastuinbouw Nederland draagt daaraan bij met gewasactieplannen in veel gewassen: glasgroenten, snijbloemen en potplanten. Bij veel siergewassen heeft de hele plant sierwaarde. Het is heel moeilijk om de hele plant van wortel tot bloem vrij te houden van zichtbare aantastingen. En toch is dat wat de consument vraagt, terwijl de wetgever en consument via hun instituties tegelijkertijd de beschikbare middelen inperken. Glastuinbouwondernemers ervaren die spagaat en hebben grote moeite om daar mee om te gaan en hun weg in te vinden. Realiteit is dat een groot deel van de nu in de EU toegelaten werkzame stoffen de komende drie jaar verdwijnt. Vanuit de EU komen sporadisch en traag een beperkt aantal laag-risico middelen beschikbaar. De glastuinbouwsector moet dus versneld naar andere oplossingen, terwijl de tuinbouwpraktijk gisteren en vandaag schreeuwt om legale middelen en maatregelen.

Healthy plants, healthy planet

Onder deze naam vragen Glastuinbouw Nederland en LTO Nederland de overheid bij te dragen aan een ambitieus innovatieprogramma bedoeld om in alle plantaardige teelten alternatieven voor chemische gewasbescherming te vinden en implementeren. Met die veranderingen wil de glastuinbouw zich tot 2030 nog meer verbinden met de natuur en de omgeving.

De aanstaande visie Plantgezondheid van het ministerie van LNV zal dit jaar een belangrijke invloed krijgen. Het ministerie betaalt niet langer mee aan middelenonderzoek. Het alternatief daarvoor is actief meedoen in een uitvoeringsagenda Healthy plants, healthy

planet en het [innovatieprogramma KIJK](#) om langs die lijn met ondernemers nieuw gereedschap te ontwikkelen om gezonde groenten, bloemen en planten te blijven oogsten.

Bekijk [hier](#) het volledige jaarplan 2019 van Glastuinbouw Nederland.

Speerpunten plantgezondheid & fytoosanitair

PLANTGEZONDHEID

- *Het oplossen van Knelpunten middelenpakket*
 - Aanvragen circa drie (tijdelijke) vrijstellingen waaronder:
 - Aanpak witte vlieg in tomaat en diverse andere glastuinbouwgewassen.
 - Aanpak plagen grondgebonden sierteelten.
 - Aanpak groeiregulatie combinatieteelten (onbedekte & bedekte teelten) Hortensia iom CEMP vollegrondbloementeelten.
 - Omzetten van tijdelijke vrijstellingen naar reguliere toepassingen voor o.a. trips, rups, groeiregulatie, virus, Pythium.
 - Op basis van ca 8 gewasgerichte actieplannen die opgesteld zijn in 2018 wordt op een gestructureerde manier uitvoering gegeven aan het oplossen van knelpunten op gewasniveau. Dit zal in nauwe samenwerking en afstemming plaats vinden met de netwerkcoördinatoren. Dit betreft de gewassen:
 - Aubergine, tomaat, komkommer, radijs, roos, gerbera, lisianthus en chrysant.
 - Voor de snijbloemen wordt er o.a. gewerkt aan Fusarium, Botrytis, trips, witte vlieg, luis en slakken.
 - In samenspraak met de netwerk coördinatoren worden in 2019 ca 8 gewasgerichte actieplannen opgesteld om op een gestructureerde manier aan knelpunten op gewasniveau te werken. Dit betreft de gewassen: Aardbeien, bladgewassen, paprika, potplanten, lelie, freesia, snijcymbidium en kleine gewasgroepen onder glas
 - Vanuit Glastuinbouw Nederland zal een verkenning gedaan worden om de mogelijkheden na te gaan om 2 stoffen geplaatst te krijgen als Basic Substances in de EU.
 - Zoeken naar mogelijkheden om biociden in de glastuinbouw toe te kunnen blijven passen.

- *Werken aan Reguliere toelatingen en of uitbreidingen (5-10)*
 - *Via regulier overleg met de toelatingshouders*

 - *Via het Fonds Kleine Toepassingen*
 - Indiening van zes projecten in 2019. Definitieve afstemming vindt plaats met de ondernemersgroep Plantgezondheid.
 - Correcte dossieropbouw ten behoeve van toegekende Fonds projecten ten aanzien van de knelpunten: Botrytis in bloemisterijgewassen, echte meeldauw bloemisterijgewassen, rhizoctonia grondgebonden bloemisterijgewassen, spint in Komkommer, valse meeldauw in radijs, luisbeheersing in andijvie en chinese kool, luisbeheersing aubergine, paprika.

 - *Via het Expert Centre Speciality Crops*
 - Circa tien projecten in uitvoering.
 - Afronding circa vijf projecten.

 - *Via EU Minor Uses*
 - Kennisuitwisseling en afstemming met de EU-lidstaten om vanuit kostenefficiëntie knelpunten gezamenlijk op te pakken.

- Er wordt gewerkt aan ca. 6 EU projecten, waarvan NL van 4 projecten de trekker is:
 1. Ruimtehandeling zwavel;
 2. Trips;
 3. Groeiregulatie Pot- en perkplanten;
 4. Spintbeheersing komkommer.

- *Beleid Plantgezondheid*
 - Positief stimuleren van versnelde toelating van laag-risico middelen in de EU en NL.
 - Positief stimuleren van efficiëntere biologische bestrijders en mogelijkheden nagaan voor kosten efficiëntere toepassing biologische bestrijders.
 - Aangepaste gewasindeling kleine toepassingen potplanten zodat NL-KUG ook voor die gewassen effectiever ingezet kan worden.
 - Systeembenadering om te komen tot een systeemaanpak voor diverse ziekten en plagen met als pilot: mineervlieg in chrysant en luis in paprika. Daarnaast wordt dit uitgebreid met mogelijkheden voor precisie gewasbescherming, waaronder pleksgewijs toepassen.
 - Begeleiding en adviesfunctie om te komen tot realistische emissiemodellen glastuinbouw (substraat en grondgebonden) en beoordelingsmodellen.
 - Harmonisatie Europees toelatingsbeleid. Actief meewerken aan de REFIT van de nieuwe verordening.
 - Door ontwikkelen IPM-meetlat waarbij toepassing IPM door telers in kaart wordt gebracht en als stimulans kan worden ingezet.
 - In samenspraak met de netwerk coördinatoren IPM leerprogramma opzetten met daarin IPM-leergangen en leergangen 'Weerbaar Telen'.
 - Uitvoering geven aan programma 'Verantwoorde Glastuinbouw' van Glastuinbouw Nederland.
 - Uitvoering geven aan de Ambitie Plantgezondheid 2030 'Gezonde teelt, Gezonde Toekomst' in samenwerking met LTO Nederland.
 - Samenwerking met Greenport Nederland en uitvoering geven aan het thema 'Gezonde Planten'.

FYTOSANITAIR

- *Beleid Fytosanitair*
 - Kennisuitwisseling rondom fytosanitaire zaken met NVWA om knelpunten vroegtijdig te herkennen c.q. te voorkomen.
 - Adequaat handelen bij calamiteiten door vaststellen oorzaak, heldere communicatie en vaststellen preventiemaatregelen.

- Innovatieprogramma Fytosanitaire Robuuste Ketens
 - Uitvoering en begeleiding van het onderzoekprogramma 'Fytosanitaire Robuuste Ketens' waarbinnen wordt gewerkt aan oplossingen voor Q-organismen. Programma bestaat uit ca. 5 onderzoeksprojecten.
 - Directe betrokkenheid bij PPS *Ralstonia* en *Xylella* (NL en EU).
 - Opstarten nieuw fytosanitair programma: Fytosanitair belangrijk voor Nederland BV.

- Fytosanitaire preventie
 - Ism LTO Nederland opstellen stelsel tot preventie en risico afdekking.
 - Opstellen preventie protocollen.
 - Werken aan openbaar digitaal informatie platform 'Fytocompass'.

Het Nieuwe Doen in Plantgezondheid

Samen met de sector, kennisinstellingen en overheid is het innovatieprogramma 'Het Nieuwe Doen in Plantgezondheid Glastuinbouw' opgesteld. Dit leidt tot een structurele aanpak om ziekten, plagen en onkruiden te voorkomen vanuit 4 pijlers: Weerbaar gewas, Robuust weerbare teeltsystemen, Slimme en innovatieve technologieën, Effectief duurzaam middelen- en maatregelenpakket. Het glastuinbouw gedeelte is ingebracht binnen het programma: Kennis In Je Kas (KIJK).

- Samen met de ondernemersgroep Plantgezondheid onderzoekprogramma 2019 - 2022 opstellen.
- Coördinatie en begeleiding van het intersectorale onderzoek programma 'Het Nieuwe Doen in Plantgezondheid' van de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmateriaal.
- Uitvoering en begeleiding van het onderzoekprogramma 'HND in Plantgezondheid Glastuinbouw' dat bestaat uit ca. 20 onderzoekprojecten.
- Uitvoering en begeleiding van ca. 10 calamiteitenprojecten in 2019.
- Formulering en indiening van onderzoekprogramma Plantgezondheid & Fytosanitair bij Topsector Tuinbouw & Uitgangsmateriaal en voor 'Kennis in je Kas'.
- Draagvlak creëren voor financiering strategisch onderzoek om te komen tot financierbaarheid van het onderzoeksprogramma in 2019 en erna.

Projecten waar in 2019 wordt gewerkt zijn o.a.:

- Ontwikkelen van nieuwe milieu-indicator op het gebied van gewasbeschermingsmiddelen.
- Onderzoek naar nieuwe biologische predatoren, maatregelen en middelen.
- Screeningsonderzoek naar correctiemiddelen.
- Precisie Gewasbescherming.

Louis Pasteurlaan 6, 2719 EE Zoetermeer
Postbus 447, 2700 AK Zoetermeer

+ 31 85 003 64 00

info@glastuinbouwnederland.nl

glastuinbouwnederland.nl

